

Nr 15.

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag med bestämmelser om tidpunkten för lagtima landstingsmöte i vissa fall dels ock väckt motion med förslag till ändrad lydelse av § 7 mom. 2 riksdagsordningen.

Till konstitutionsutskottets handläggning ha båda kamrarna den 15 april 1950 hänvisat en av Kungl. Maj:t till riksdagen avlåten proposition, nr 199, däri Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att antaga nedan intagna förslag till lag med bestämmelser om tidpunkten för lagtima landstingsmöte i vissa fall.

Beträffande motiveringen för det i propositionen framlagda lagförslaget får utskottet, i den mån redogörelse därför icke lämnas i det följande, hänvisa till det propositionen bilagda utdraget av statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 24 mars 1950.

I samband med förevarande proposition har utskottet till behandling förehåft en inom första kammaren väckt, till konstitutionsutskottet hänvisad motion, nr 18, av herr *Arrhén m. fl.*, vari hemställes, »att riksdagen såsom vilande för vidare grundlagsenlig behandling måtte antaga följande förslag till ändrad lydelse av RO § 7: 2:

'Varje år under oktober månad skall — — — i vallagen'.

Beträffande motiveringen för det i motionen gjorda yrkandet får utskottet hänvisa till samma motion.

Enligt en år 1949 genomförd ändring av landstingslagen flyttades tidpunkten för landstingens lagtima möten från första måndagen i september till samma dag i oktober. Härvid ändrades emellertid ej föreskriften i § 7 mom. 2 riksdagsordningen, att landstingens val av förstakammarledamöter för nästföljande åttaårsperiod skola förrättas under september månad. Denna föreskrift förutsätter, att ifrågavarande val regelmässigt skola förrättas vid eller i samband med landstingens lagtima möten, varom 12 § lagen om val till riksdagen dessutom innehåller ett uttryckligt stadgande. Denna motsättning mellan skilda författningsföreskrifter bör undanröjas snarast möjligt. Härvid kan det emellertid, såsom föredragande departe-

mentschefen framhållit, knappast komma i fråga att åter stadigvarande förlägga landstingens lagtima möten till september månad. I stället bör § 7 mom. 2 riksdagsordningen, såsom ock i motionen föreslagits, ändras så att ordinarie val av förstakammarledamöter skall äga rum i oktober. En sådan ändring kan emellertid ej träda i kraft förrän efter nyval till andra kammaren. För tiden dessförinnan erfordras sålunda provisoriska bestämmelser. I propositionen föreslås därför en fullmaktslag, enligt vilken Kungl. Maj:t äger förordna, att landsting, som under något av åren 1950, 1951 eller 1952 har att välja ledamöter i första kammaren, det året skall sammanträda till lagtima landstingsmöte viss dag i september månad i stället för den i 16 § landstingslagen föreskrivna tiden första måndagen i oktober. Utskottet, som ej finner anledning till erinran mot utformningen av förevarande förslag, hemställer alltså,

1) att riksdagen, med bifall till föreliggande proposition nr 199, måtte antaga följande

Lag

med bestämmelser om tidpunkten för lagtima landstingsmöte i vissa fall.

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

I fråga om landsting, vilket under något av åren 1950, 1951 eller 1952 har att förrätta val till riksdagens första kammare, som grundar sig å stadgandena i § 7 mom. 2 riksdagsordningen, äger Konungen förordna, att landstinget det år valet skall äga rum, utan hinder av vad i 16 § lagen den 20 juni 1924 (nr 349) om landsting stadgas angående tidpunkten för lagtima landstingsmöte, skall sammanträda till sådant möte viss dag i september månad.

2 §.

Har förordnande enligt 1 § meddelats, åligger det länsstyrelsen att utfärda kungörelse därom. Kungörelsen skall av länsstyrelsen i god tid avsändas för intagande minst en månad före mötet i en eller flera av länets mest spridda tidningar, varjämte samtliga landstingsmän skola särskilt under rättas om mötet.

2) att riksdagen, med bifall till motionen I: 18, såsom vilande för vidare grundlagsenlig behandling måtte antaga följande

F ö r s l a g

till

ändrad lydelse av § 7 mom. 2 riksdagsordningen.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

§ 7.

§ 7.

2. Varje år under *september* månad skall inom en av de i 1 mom. nämnda grupper förrättas val för nästföljande åttaårsperiod. Vilken ordning härvid skall iakttagas mellan grupperna, därom stadgas i vallagen.

2. Varje år under *oktober* månad skall inom en av de i 1 mom. nämnda grupper förrättas val för nästföljande åttaårsperiod. Vilken ordning härvid skall iakttagas mellan grupperna, därom stadgas i vallagen.

Stockholm den 4 maj 1950.

På konstitutionsutskottets vägnar:

HARALD HALLÉN.

Närvarande

från f ö r s t a kammaren: herrar Jones Erik Andersson, Elmgren, Herlitz, Björck, Hällgren, Gustaf Emil Andersson, Arrhén*, Thun, Georg Petersson och Ramberg*; samt

från a n d r a kammaren: herrar Hallén, Swedberg*, Spångberg, Larsson i Julita, fru Svedberg, herrar Håstad* och Larsson i Luttra.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.